

Şen, G. & Keskin, R. (2024). "Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği", *International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries*, 08(14), 73-85

Doi: 10.55775/ijemi.1516233

<https://dergipark.org.tr/en/pub/ijemi>

Başvuru Tarihi/Received Date: 16.07.2024 Kabul Tarihi/Accepted Date: 04.08.2024

Araştırma Makalesi / Research Article

Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği*

Dr. Öğr. Üyesi Gülaçtı ŞEN, ORCID: 0000-0003-4168-0586,
Balıkesir University, Türkiye; gulacti.sen@balikesir.edu.tr

Uzman – Rasim KESKİN, ORCID: 0000-0003-4889-2995,
TÜBİTAK Marmara Teknokent, Türkiye; engineerrasimm@gmail.com

A Research on the Relationship Between Entrepreneurial Characteristics and Entrepreneurial Tendency of People Receiving Entrepreneurship Training: The Case of Şile Bezi Collective Design Centre

Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği

Abstract

Public and private sector organizations that support entrepreneurial tendencies are increasing, and this situation mobilizes both organizations and entrepreneurial individuals. This study was conducted with women who received entrepreneurship training at the Şile Bezi Collective Design Center, supported by the municipality, in the Şile district of Istanbul. 'Şile Cloth', which is woven from cotton thread on hand looms and takes its name from the district, is an important entrepreneurial product for the development of unemployed women in the region and for its benefit to the society. However, having an entrepreneurial product alone is not sufficient for entrepreneurship to occur. Turning towards entrepreneurship, producing the product, marketing it and making financial profit; In other words, it is necessary to be successful in entrepreneurship. In this research, the survey method, one of the quantitative research methods, was used. 75 women who attended entrepreneurship training at Şile Bezi Collective Design Center participated in the survey. The collected data were analyzed in SPSS 26.0 program. The relationship between the entrepreneurial characteristics and entrepreneurial tendency of people who received entrepreneurship training at the collective design center was examined. As a result of the research, it was concluded that entrepreneurship education is effective on entrepreneurship tendency. Supporting entrepreneurship by institutions and providing entrepreneurship education to all women with entrepreneurial tendencies will become increasingly important.

Özet

Girişimci eğilimler için girişimi destekleyen kamu ve özel sektör kuruluşları giderek artmakta, bu durum hem kuruluşları hem de girişimci bireyleri harekete geçirmektedir. Bu çalışma, İstanbul'un Şile ilçesinde, belediye tarafından desteklenen Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi alan kadınlar ile yapılmıştır. El tezgahlarında pamuk ipliğinden dokunan ve adını da ilçeden alan, tamamen Şile'ye özgü 'Şile Bezi', bölgedeki çalışmayan kadınların kalkınması ve topluma yararlı olması için önemli bir girişimcilik ürünüdür. Ancak girişimcilik ürününe sahip olmak, girişimciliğin gerçekleşmesi için tek başına yeterli olmamaktadır. Girişimcilik eğilimine yönelmek, ürünü üretmek, pazarlamak ve maddi kazanç sağlamak; diğer bir ifadeyle girişimcilikte başarabilmek gerekmektedir. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden anket yöntemine başvurulmuştur. Anket araştırmasına Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitime katılan 75 kadın katılmıştır. Toplanan veriler SPSS 26.0 programında analiz edilmiştir. Kolektif tasarım merkezinde girişimcilik eğitimi alan kişilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonucunda girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Girişimciliğin kurumlar tarafından desteklenmesi, girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi olan tüm kadınlara ulaştırılması giderek önem kazanacaktır.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurship Education, Entrepreneurship Tendency, Women Entrepreneurship, Şile Bezi

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Eğitimi, Girişimcilik Eğilimi, Kadın Girişimciliği, Şile İlçesi, Şile Bezi

Jel Classification: M13, M10, M19

JEL Sınıflandırması: M13, M10, M19

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı: Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiği kurallarına uyulduğu yazarlar tarafından taahhüt edilmektedir.

Yazar Katkı Oranları: Birinci yazarın katkı oranı %70; İkinci yazarın katkı oranı %30

Çıkar Beyanı: Yazarlar açısından ya da üçüncü taraflar açısından çalışmadan kaynaklı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Etik Beyanı: "Girişimcilik Eğitimi Alan Kişilerin Girişimcilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi Örneği" başlıklı araştırmanız İstanbul Esenyurt Üniversitesi Etik Kurulu'nun 27.07.2023 ta rih ve 2023/07-13 no'lu toplantısında görüşülmüş olup, etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

* Bu çalışma 9th International EMI Entrepreneurship & Social Sciences Congress'de sunulan özet bildiri çalışmasından üretilmiştir

1. Giriş

Entelektüel tarih boyunca girişimci birçok farklı yüze bürünmüş ve birçok rolü yerine getirmiştir. Ekonomik literatürde girişimci için en az on üç farklı rol tanımlanmıştır. Bunlar: (1) Belirsizlikle ilişkili riski üstlenen kişi (2) Mali sermayenin tedarikçisi (3) Yenilikçi (4) Karar verici (5) Sektör lideri (6) Yönetici veya müfettiş (7) Ekonomik kaynakların organizatörü ve koordinatörü (8) İşletme sahibi (9) Üretim faktörlerinin sahibi (10) Müteahhit (11) Arbitrajcı (12) Kaynak tahsisi yapan kişi (13) Yeni bir iş kuran kişidir (Wennekers ve Thurik, 1999). Ekonomik bağlamda girişimcilerin üzerine yüklenen roller, girişimcilik faaliyetlerinin ekonomiye katkısının önemini ortaya koymaktadır.

Girişimciler, ülkelerin, bölgelerin, şehirlerin ve ilçelerin hem ekonomik hem de sosyal kalkınmışlık düzeylerinde önemli rol almaktadır ve bu sebeple girişimci bireylerin yetiştirilmesi ya da niteliklerinin artırılması, girişimcilik faaliyetlerinin desteklenmesi gerekmektedir (Perktaş, 2014). Bu nedenle ekonomik ilerlemenin, istihdam yaratmanın ve sosyal uyumun lokomotifleri olarak görülen girişimcilik, küçük işletmelerin büyümesi/yeni iş kurma, ekonomik büyümeyi ve servet yaratmayı teşvik etmek için ulusal ekonomi politikaları tarafından geniş ölçüde teşvik edilmektedir (Gürol ve Atsan, 2006). Girişimcilik, dünya çapında hızla değişen ekonomik talepleri çözmeye yönelik bir çözüm olarak görülmekte ve sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya giden bir yol olarak kabul edilmektedir (Vanevenhoven, 2013). Buna bağlı olarak girişimcilik faaliyetleri; ülkelerin, devletlerin ve hükümetlerin desteklemesi gereken bir konu olarak ön planda olmaktadır. Girişimcilik süreci, yeni stratejinin bir parçası olarak, kuluçka merkezleri, inovasyon merkezleri, teknoloji transfer ofisleri, bilim parkları ve risk sermayesi operasyonları ile birlikte bir topluluğun girişim destek sisteminde ayrılmaz bir bileşen olarak görülmelidir (McMullan ve Long, 1987). Buna ilaveten belediyelerde ekonomik kalkınmanın yollarından biri olarak çalışmalar desteklenmektedir (Zacharko, 2003).

Toplumda yeterli düzeyde hizmetlerin sağlanması ve bölge sakinlerinin istihdamının desteklenmesi belediyelerin temel görevlerinden biridir. Başta KOBİ'ler olmak üzere özel işletmeler, belirli topluluklarda ve bölgelerde sunulan iş desteklerinden yararlanarak karşılaştırmalı avantaj aramaktadırlar (Machacek, 2017). Girişimcilik eğitiminin girişimciliği geliştirerek istihdam, ekonomik büyüme, yoksulluk gibi önemli sorunların çözümünde etkili hale getirilmesi planlanmaktadır (Özdemir vd., 2016) ve bu anlamda belediyelere ciddi sorumluluklar düşmektedir.

Bu çalışmada İstanbul'un Şile ilçesinde, belediye tarafından desteklenen Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi alan kadınların girişimcilik eğilimleri araştırılmaktadır. Genel olarak girişimci kadınları harekete geçirmek, bireylerin kendi işlerini kurması için girişimcilik eğitimlerinin verilmesi yeni bir durum değildir. Ancak bir bölgenin, kendi ürününe yönelik girişimciliği desteklemek için kadınlara girişimcilik eğitimi vermesi yaygın değildir. Buna ilaveten Şile ilçesine ait olan şile bezi ile ilgili girişimci kadınların desteklenmesi konusunda yapılmış bir araştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada, Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi alan kadın girişimcilerden toplanan anket verileri ile araştırma yapılmaktadır. SPSS 26.0 programına işlenen verilerle, demografik, korelasyon ve regresyon analizi yapılmakta ve girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisi araştırılmaktadır.

2. Kavramsal Çerçeve

1989 yılında Uluslararası 21. Yüzyıl Eğitimi Sempozyumu'nda UNESCO Uluslararası 21. yüzyılda herkesin üç eğitim pasaportuna sahip olması gerektiğini belirtmiştir: 1. Akademik; 2. Profesyonel; 3. Herkesin eşit statüde olduğu girişimcilik eğitimi öğrenimi. Girişimcilik eğitimi alan kişiler yeni ve yaratıcı fikirlere sahiptir, yetenekli ve sorumluluk sahibidir, iletişiminde başarılıdırlar (Sui, Chang ve Su,

2017). Ancak küresel olarak herkesin eşit girişimcilik eğitimi aldığı söylemek mümkün değildir. Ülkelerin kentsel ve kırsal kesimine yönelik eğitim farklılıkları bile söz konusuysen, eşit girişimcilik eğitimi mümkün olmamaktadır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde girişimcilik eğitimleri iş yaşamında ya da girişimcilik eğilimi göstermek isteyen bireylerde kadın erkek eşitsizliğine maruz kalmaktadır. Bu eşitsizlik, eğitim, cinsiyet ve girişimci niyetler arasındaki bağlantıyı etkileme olasılığı olan girişimci öz yeterlilik gibi ek değişkenlerin dahil edilmesiyle açıklanabilir (Thébaud, 2010). Buna ilaveten kadınların iş yaşamında yer almaları ya da girişimci bireyler olarak destek görmeleri artış göstermektedir.

Girişimcilik çalışmalarında girişimci davranışı etkileyen bireysel, sosyal ve çevresel faktörler bulunmaktadır. Kişinin eğitim durumu, aile geçmişi, piyasa koşulları, fırsatlar ve girişimcilerin kişilik özellikleridir (Gürol ve Atsan, 2006). Dolayısıyla bu araştırma, Türkiye'nin en büyük İli İstanbul'da, şehir merkezine uzak ilçelerinden biri olan Şile ilçesindeki kadın girişimcileri kapsamaktadır.

Şile ilçesinde güncel veriler ile toplamda 47 köy bulunduğu bilinmektedir. Coğrafi yapısı olarak ormanlık bir bölge olduğu görülmektedir ve sahil kıyı bölgelerinde turizm çalışmalarının mevcut olduğu bilinmektedir. (Şile Belediyesi, 2007). Şile bölgesinde sanayi gelişmediği ve tarım/balıkçılık faaliyetlerinin yanında dokumacılık çalışmalarının yoğun olduğu görülmektedir (Ertek ve Evren, 2005).

Bölgenin adı ile özdeşleşmiş ve kaynağı olan Şile Bezi, kırsalda tarım faaliyetlerinin dışında çalışmayan kadın girişimciler sayesinde, girişimci ruhu ile ortaya çıkmaktadır. Savaşın ve kıtlığın zor yıllarında ihtiyaçtan doğan, özellikle temiz suyun az olduğu aylarda şile denizinde tuzlu su ile yıkanmış ve güneş ışığı ile kuruyan ipleri daha dayanıklı bir hal alırken, bölgenin ünlü şile bezi ortaya çıkmıştır. Küresel veya ulusal toplum yapıları incelendiğinde, girişimcilik çalışmaları, mevcut sorunlara hızlı ve güvenilir çözüm üretmektedir. Şile Bölgesinde yaşayan bireylerin oluşturdukları toplum zor bir zaman diliminde üretim yapmak ve kıt kaynakları değerlendirmek üzere kendi değer önerilerini ortaya koymuş ve bir girişimcilik sürecini başlatmıştır. Bu girişim süreci günümüze kadar uzanmış ve bölgede kadın girişimciliğinin desteklenmesini, istihdamın yaratılmasını ve ekonomik kazançların elde edilmesini desteklemiştir (Tuvay, 2023).

Literatür taraması yapıldığında el sanatları yerel halkın günlük ihtiyaçlarını giderebilmek için elinde bulunan materyaller sayesinde oluşturduğu ürünler genellikle o coğrafyaya ait yerel nitelikler taşıdığı bilinmektedir. Belirtilen bu yerel niteliklerin gelecek kuşaklara korunarak aktarılması ve öğretilmesi toplum kültürü için önem arz ettiği bilinmektedir. Şile yöresi tarihi ve kültürel anlamda tarihsel süreçte önemli bir konuma sahip olduğu gözlenmektedir (Tüm Cebeci, 2022).

Şile beldesi, alan taraması yapıldığında Hitit döneminden Frigya dönemine Bizans döneminden Osmanlı'ya uzun farklı kültürleri içerisinde barındırmıştır. Farklı kültürlerden toplumları içerisinde barındıran şile beldesi dokuma stillerini de tarihten gelen biçimlerde kuşaktan kuşağa aktardığı bilinmektedir. Alan taramasında şile dokumacılığının kültür birikimi Şile Bezi' ne hayat vermiştir. Şile bezi dikkatlice incelendiğinde motiflerinde geçmiş dönemleri izleri sıklıkla rastlanmaktadır. Şile bezi dokumalarında aynı zamanda tarihsel imgeleri de içerisinde barındırmaktadır. Şile bezinin dokuma süreci temel alındığında sosyal bir dayanışma kültürünün de var olduğu görülmektedir (Temir, 2010).

Günümüzde kırsalda yaşanan kadınların, bilgi birikimlerinin getirdiği dokuma stilleri bizleri tarihsel bir yolculuğa çıkarmakla kalmayıp, dokunan ürünlerin tüketici ile buluşturulması ile birlikte kırsal bölgede sosyo-ekonomik gelişmişliği de artıracığı ön görülmektedir. Alan taraması yapıldığında 1970'li yıllarda özellikle Avrupalı devletlere yüksek oranlı ihracatın gerçekleştirilmesi şile bezinin Avrupa da tüketiciler ile buluşturulup bölgenin sosyo-ekonomik refahının arttığı bilinmektedir (Şimşek, 1974). El

tezgahlarında öncesinde keten den daha sonra, pamuk ipliğinden dokunan ürünler günümüzde pamuk ipliğinden dokunmaktadır (Berkol, 2008: 114). 1940'lı yıllarda yoğunluk ile kırsaldaki kadınların üye olduğu dokumacılar kooperatifi kurulmuştur (Şentürk, 1995).

2.1 Eğitimde Kadın ve Kalkınma

Eğitim, bireyin yetenekleri ve toplumsal becerileriyle birlikte gelişmesini sağlayan, diğer toplumlara ve bulunduğu sosyo-ekonomik çevreye etki eden sosyal bir mekanizmadır. Eğitim, kadınların toplum içerisinde kalkınma içerisinde ki rolünü belirlemede çok önem arz eden bir mekanizmadır. Eğitim işgücünün artırılması, öncelikle aile gelirinin artırılması ve toplum yapısını düzene koyulmasında ve gelecek neslin eğitim becerileriyle yetişmesini kolaylaştırmaktadır (Schultz, 1993). Kadınlarda eğitim oranının artırılması kalkınmanın sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir (Tansel, 1999).

Sosyal eğitim, bireylerin toplum içerisinde mevcut olan dinamik yapıya entegre bir şekilde katılma sürecidir (Giddens, A. 2009). Sosyal eğitim, toplumların gelişmesi için önem arz etmektedir (UNESCO, 2015). Belirtilen dinamik süreç, bireyin özellikle de kadının toplumun için olumlu yönde gelişmesini ve sosyal liderlik rollerinin artması anlamına gelebilmektedir. Sosyal eğitimin ilk başlıca hedeflerinden birisi de toplum içerisinde yaşanan bireylerin toplumda bilinçli bir şekilde rol üstlenme ve toplumsal gelişimi sağlamaktır (Dewey, 1916). Sosyal eğitim, bir bütün olarak düşünüldüğünde içerisinde iş birliği, liderlik, girişimcilik ve toplum içerisinde fark yaratacak beceriler bütünü olarak ta düşünülebilir (Bandura, 1986).

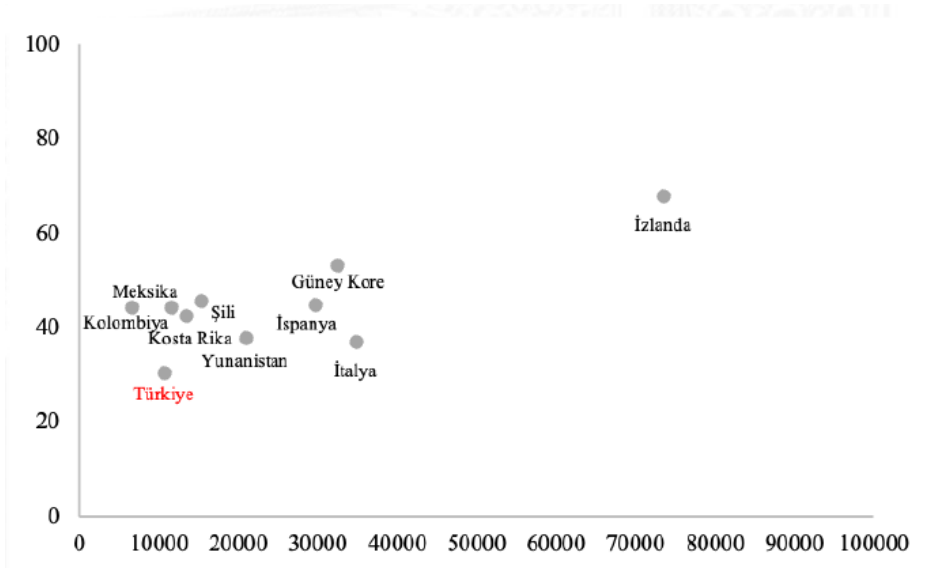
Kadınların eğitimi, toplumun ve ülkelerin gelişmesine doğrudan katkı sunar, olumlu yönde etkilediği bilinmektedir. Toplumsal anlamdan rekabetçi piyasada oluşan farklı pazarlama kampanyaları artık kadının iş hayatında aktif olduğunu ve ekonomik çerçeve de kadının sosyo-ekonomik kalkınmada büyük bir rolü olduğunu belirtmektedir. Toplumsal çerçevede ele alındığında kadının dönüştürücü ve geliştirici gücü girişimcilik ekosisteminde görülmektedir. Kadın yönetici veya liderler ülkelere veya girişimcilerine pozitif bir liderlik gözü ile bakmaktadır. Geçtiğimiz yüz yılda 1970'ler göz önüne alındığında "İktisadi Kalkınmada Kadının Rolü" kitabı kalkınma için kadın çalışan ve yöneticilerin ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Gelişmekte olan ülkelere, 1990'lı yıllardan itibaren dünya bankasının eğitim programları da özellikle kadınların kalkınmasına ve eğitimlerine yönelik stratejik çalışmalar olduğu bilinmektedir (İnsel, 2001). Kadının eğitim seviyesinin artması ile öncelikle aile yapısı ve toplumsal bakış açısı başta olmak üzere toplumda birçok fark yaratıcı gelişmelerin önünün açılacağı ön görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelere bakıldığında aile işletmelerinin birçoğu tarım alanında çalıştığı görülmektedir. Kadın çalışanlar tarım işletmelerinde doğrudan görev ve sorumluluk almaktadırlar. Kadınların birçoğunun sigortasız ve iş gücü piyasasında kayıt dışı çalıştığı bilinmektedir. Temel görevleri tarım ile uğraşan eşlerine toprak işlerinde yardımcı olduğu bilinmektedir (Oğuz, 2015).

Kırsal bölgelerde kadınların tarım dışı aktif çalışmalara katılması çok mümkün görünmemektedir. Kırsal alanda, Türkiye'de en çok finansal kaynaklara erişemem sosyoloji bazında kadınların etkilendiği bilinmektedir. Toplum içerisinde birçok sorumluluğu olan kadın kırsal bölgede erkekler kadar iş gücü piyasasına katılma isteği sergilese de toplumsal yapı ve diğer yapısal sorunlardan dolayı kırsal bölgede kadınların erkekler kadar kalkınmadan faydalanamadığı bilinmektedir (Gülçubuk vd., 2012). Kırsal alanda kalkınmanın aktif gerçekleşmesi için ve kırsal kalkınmanın sürdürülebilir bir strateji kazanması için kadınların finansal kaynaklara erişimini kolaylaştıracak girişimcilik çalışmaları gerçekleştirmeleri gerektiği görülmektedir (T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, 2012). Kamu, STK ve Özel sektörün yatırımlarını planlar iken kırsal da ki kadınların eğitim stratejilerini de göz önüne alarak kırsal kalkınma planları yapmaları önem arz etmektedir.

İstanbul Kalkınma Ajansının desteği ile kurulan ve Şile Belediyesi'nin bir projesi olan; Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde kırsalda bulunan kadınlar proje sürecinde girişimcilik eğitimleri, dokuma eğitimleri, pazarlama eğitimi vb. eğitimler verilmiştir. Ülkemizin kalkınması için öncelikle kırsal da ki kadınların eğitimler ve örnek rol model çalışmalar ile desteklenmesi önem arz etmektedir. Kadının dönüştürücü ve geliştirici gücü kırsal alanda fark edilmeli ve bunu kamu belediyeler aracılığı ile yapmalıdır. Şile Belediyesi Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi kadınların eğitimi ve sürdürülebilir kalkınma için rol model projelerden birisi olarak gösterilebilir.

Kırsal kalkınmanın temel yaklaşım stratejisi iş gücü piyasasına kırsalda ki kadınların aktif katılımını sağlamak ve sürdürülebilir kalkınma için kadın bireylerin toplum içinde sürekli aktif rol almasını sağlamaktır.

Grafik 1. Kadın İstihdam Oranı ve Kişi Başına Düşen Gelir Göstergelerine İlişkin Serpilme Diyagramı

Kaynak: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=TR> (Erişim tarihi 27 Mart, 2024)

Dünya Bankası verileri analiz edildiğinde Grafik 1'de görülen dikey alan kadın istihdam oranını belirtmektedir. Yatay eksen de sunulan veriler dolar bazında kişi başına düşen geliri ifade etmektedir. Türkiye'nin gelişmekte olan ülkeler ve OECD ülkeleri temel alındığında, en düşük kadın istihdam oranının olduğu görülmektedir. Özellikle Kamunun son yıllarda Şile Bölgesinde de görüldüğü üzere proje çalışmaları ile kadın istihdamının artacağı ve doğrudan sürdürülebilir kalkınmanın pozitif yönde büyüyeceği ön görülmektedir. Bu araştırmanın 75 Şileli Kadın ile yapıldığı ve kırsal bölgede kadınların eğitim seviyelerinin artması ile birlikte iş gücü piyasasında daha fazla yer edinecekleri bilinmektedir. Kadın İstihdamının Oranı girişimcilik eğitimlerinin artması ve girişimciliği kadınların birer kariyer fırsatı olarak görmeleri toplumda fark yaratacak rol model çalışmalara yol haritası niteliği taşıyacaktır. Şile Belediyesi Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde verilen Girişimcilik eğitimi özellikle kırsaldaki kadınlara, mevcut bir yerde personel olarak çalışmamalarını kendi işlerini kurmalarını ve sürdürülebilir kalkınmanın bu yönde oluşacağı vurgulanmıştır.

2.2 Girişimcilik Eğitimi ve Girişimcilik Eğilimi

Girişimci kültürün oluşmasında yakın çevre ve kültür önemlidir bunun yanında bireyin aldığı eğitim metodolojisi de önem arz etmektedir. Eğitimli toplumların iş yaşamından ziyade kültür ve diğer ailevi bağları ve toplumsal gelişmelerde yükselişte olduğu bilinmektedir. Toplumun refah seviyesinin artışı eğitim çalışmalarının yeri önem arz etmektedir. (Rigley ve Rönnqvist, 2010). Avrupa bölgesinde girişimcilik eğitim programları ve kurslar ortaokul seviyelerinde verilmeye başlandığı görülmüştür. Start-Up sahibi olmasalar da girişimcilik potansiyellerinin arttığı ve iş geliştirme becerilerinin yükseldiği bilinmektedir. Yeni fikirlerin günlük hayatta dijital süreçler ile birleşmesini girişimcilik eğitimleri ile sağlayacakları ön görülmektedir (Bilic vd., 2011). Girişimcilik eğitimi sadece yenilikçi düşünmeyi desteklemekle kalmamakta girişimcilik kültürünün yaygınlaşması ve gelişmesi içinde önem taşımaktadır.

Özellikle kırsal bölgede değişimin ve dönüşümün gücü olan kadınlara girişimcilik eğitimin verilmesi kırsal bölgelerdeki sosyo-ekonomik kalkınmayı artıracakları ön görülmektedir. Literatür taraması yapıldığında girişimcilik eğiliminin girişimcilik eğitimi ile entegre edildiğinde kişide girişimcilik fikirlerinin artıp artmadığı incelenmiştir (Afsaneh, 2014: 385-391). Avrupa'da eğitim sisteminde özellikle meslek okullarının %42'si girişimcilik eğitimi ve girişimcilik eğitim kuruluşları ile iş birliği yapmaktadır. Eğitim stratejilerine, gelişmiş ülkeler özellikle Kuzey Avrupa girişimcilik eğitim modülleri eklediği bilinmektedir. Belirtilen eğitimler ile genç nüfusun girişimciliği sonradan öğrenebilecekleri ve bu yönde fikir geliştirebileceklerini vurgulamaktadırlar (Sanchez, 2013).

Girişimcilik eğitiminin temel amacı sadece fikir üretmek ve mevcut problemlere çözüm üretmek değil sosyal gelişmeyi de artırmaktır. Sosyal gelişme ile birlikte girişimci gibi düşünme ve günlük yaşam becerilerinin artması yine verilen eğitimlerin sağladığı faydalardandır. Girişimci eğilimi artırmak için en temel çalışma girişimcilik eğitimi almak ve girişimci kişiler ile yakından çalışmaktır. Girişimcilik eğilimi için sadece girişimcilik eğitimi almak yetmemekte alınan eğitimin pratiğe dökülmesi ve faaliyetlere başlanması gerekmektedir. Girişimcilik eğilimi için pratikleşen beceri ve faaliyetler girişimcilik kurslarının yanında girişimciler ile çalışarak kazanılabilmektedir. Girişimcilik kursları genel olarak faaliyetleri hayata gerçekleştirmek üzere çalışmalarda bulunmaktadır (Fretschner ve Weber, 2013).

Alan taraması yapıldığında, Rotterdam Erasmus Üniversitesinde bir akademik çalışmada girişimcilik eğitimi alan kişilerin girişimcilik eğilimlerinde artış olduğu gözlenmiştir (Karali, 2013). Girişimcilik eğitimi kurslar veya kuluçka merkezleri, girişimcilik merkezlerinin yanında üniversiteler de ve girişim hızlandırma merkezlerinde verildiği gözlenmiştir. Girişimcilik eğitimleri, öğrenci veya iş kurmak isteyen toplumun birçok kitlesine verildiği bilinmektedir.

Mühendislik ve fen bilimleri öğrencilerine yönelik yapılan akademik bir çalışmada da girişimcilik eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin yüksek oranda arttığı görülmüştür (Souitaris vd., 2007). Avrupa'da yapılan bir çalışmada girişimcilik eğitimi sürecinde yapılan çalışmaların girişimcilik yaşamını etkileyeceği ve buna katkı sunacağı öğrenciler üzerinde yapılan çalışmada belirtilmiştir (Fayolle ve Gailly, 2008). Akademik çalışmalarda da belirtildiği üzere girişimcilik eğilimi, girişimcilik eğitimi çalışmalarından olumlu bir şekilde etkilendiği hipotezleri yapılan çalışmalarda ortaya sunulmuştur. Girişimcilik eğitimi doğru kişi veya kurumlardan alınması bu yönde en önemli kilit unsurların başında gelmektedir. Kuzey Avrupa bölgeleri ve gelişmiş ülkeler, girişimcilik eğilimlerine artırmak üzere birçok eğitim modülüne girişimcilik eğitimi ekledikleri görülmüştür. Ülkemizde belirli

akademik çalışmalar bulunmaktadır. 2011 yılında yükseköğrenim öğrencilerine yönelik yapılan bir araştırmada girişimcilik eğitimlerinin öğrenci veya kursiyerlerin girişimcilik eğilimlerine etkileri araştırılmış ve belirtilen araştırma sonucunda girişimcilik eğitiminin bireylerin eğilimlerinde fark yaratarak olumlu yönde eğilimde buldukları gözlenmiştir (Bozkurt vd. 2011).

Toplum içerisinde teknolojinin gelişmesi ve farklı eylemsel durumların oluşması ile birlikte bireylerdeki eğilimlerin değişmesi günümüzde kaçınılmaz olduğu bilinmektedir. Ülkemizin girişimcilik eğilimini artırmak için tarım ülkesi olduğumuzu unutmadan kırsal bölgede ki kadınların dönüştürücü gücü başta olmak üzere, kentte yaşayan kadınların eğilimlerini olumlu yönde geliştirilmesi gerekmektedir. Kırsal bölgede sadece tarım ve köy turizmi yönünde çalışmalar yapan bireylerin girişimcilik eğitimleri ile birlikte eğilimlerinin artacağı bilinmektedir. İstanbul Kalkınma Ajansının desteği ile kurulan Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimine katılan, şile ilçesinin köylerinde yaşayan 75 kadının girişimcilik eğilimlerinin artacağı ön görülmektedir. Girişimcilik eğilimi için sadece girişimcilik eğitiminin yeterli gelmediği ve sürdürülebilir çalışmalar için girişimcilik eğitim vb. programların devam etmesi özellikle kırsal bölgedeki bireylerin kalkınması ve yeni iş fikirleri üretmesi için önem arz etmektedir.

3. Metodoloji

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden anket yöntemine başvurulmuştur. Anketin kişisel bilgi formunda katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine yönelik yaş, eğitim durumu, annenin ve babanın mesleği, kariyer hedefi gibi sorular bulunmaktadır. Girişimcilik eğilimi ve girişimcilik eğitimi ölçeklerinin de eklenmesiyle anket formu düzenlenmiş ve İstanbul Esenyurt Üniversitesi Etik Kurulu'nun 27.07.2023 tarih ve 2023/07-13 no'lu etik kurul onay belgesi alınmıştır. Araştırma anketi katılımcılara yüz yüze dağıtılmıştır. Veriler Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimine katılan kişilerden toplanmıştır. Araştırmanın modelinde girişimcilik eğitimi alan kişilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişki araştırılmaya çalışılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Statistical Package for Social Science Version 26.0 (SPSS) programından yararlanılmıştır. Toplam 75 katılımcıdan toplanan verilerin değerlendirilmesinde; ölçeklerin güvenirlik düzeylerini belirlenmesinde Cronbach Alpha katsayısı, demografik analiz, ölçekler arası ilişkiler Pearson korelasyon katsayısı ve girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisi regresyon analizi ile test edilmiştir. Araştırma Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimlerine katılan kadınlarla kısıtlıdır.

4. Bulgular

Bu bölümde ilk olarak elde edilen demografik bilgilere ve ölçeğin güvenirlik düzeylerine ilişkin bilgiler sunulmuştur. Sonrasında korelasyon ve regresyon analizlerine yer verilerek, araştırma hipotezine yönelik bulgular aktarılmıştır. İlk olarak ölçeklerin güvenirliğini test etmek amacıyla yapılan Cronbach Alpha değerleri aşağıdaki gibidir.

-Girişimcilik eğitimi ölçeği Cronbach Alpha katsayısı 0,739'dir.

-Girişimcilik eğilimi ölçeği Cronbach Alpha katsayısı 0,715'tir.

Ölçeklere ait bu değer Cronbach Alpha eşik değeri 0,700'ün üzerinde bulunmuştur. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Demografik Bulgulara Ait Analizler

Değişkenler		N	%
Yaş	21-30 yaş	8	10,7
	31-40 yaş	21	28,0
	41-50 yaş	28	37,3
	51 yaş ve üzeri	18	24,0
Medeni Durum	Evli	53	70,7
	Bekar	22	29,3
Eğitim	Okur yazar	4	5,3
	İlköğretim	12	16,0
	Orta öğretim	39	52,0
	Önlisans	11	14,7
	Lisans	7	9,3
	Lisansüstü	2	2,7
Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar	26	34,7
	İlköğretim	37	49,3
	Orta öğretim	11	14,7
	Önlisans	0	0
	Lisans	1	1,3
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar	11	14,7
	İlköğretim	44	58,7
	Orta öğretim	17	22,7
	Önlisans	1	1,3
	Lisans	2	2,7
Annenin Mesleği	Özel sektör-Ücretli	2	2,7
	Emekli	5	6,7
	Ev Hanımı	64	85,3
	Kendi işinin sahibi	3	4,0
Babanın Mesleği	Özel sektör-Ücretli	5	6,7
	Emekli	46	61,3
	Ev Hanımı	2	2,7
	Kendi işinin sahibi	22	29,3
Ailede sizin dışınızda girişimci var mı?	Yok	60	80,0
	Var	15	20,0
Daha önce girişimcilik faaliyetinde bulundunuz mu?	Evet	55	73,3
	Hayır	20	26,7
Kariyer Hedefi	Kamu sektörü	15	20,0
	Özel sektör	5	6,7
	Kendi işini kurmak	55	73,3
Kendi İşini Kurma Sebebi	Kendi işinin patronu olmak	12	16,0
	Finansal bağımsızlık	6	8,0
	Gerçekleştirmek istediği hayaller	24	32,0
	Düzenli çalışma isteği	5	6,7
	Bir hobiyi işe dönüştürmek	16	21,3
	Yenilik yaratma	9	12,0
	Diğer	3	4,0
Eğitime Katılma Sebebi	Zamanı değerlendirmek	7	9,3
	Hibe ve kredi desteği almak	8	10,7
	Girişimcilik anlamında kendini geliştirmek	51	68,0
	Sertifika almak	3	4,0
	Diğer	6	8,0

Araştırmaya katılan kişilerin demografik verileri incelendiğinde, Şile ilçesinde eğitime katılan 75 kişinin yarısından fazlasının (%52) orta öğretim eğitimi seviyesinde ve çoğu kişinin de (70,7) evli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kişilerin anne (%49,3) ve babalarının (%58,7) eğitimi ise çoğunlukla ilköğretim seviyesindedir. Ailede kendileri dışında girişimci olmadığı (%80) halde, 55 kişinin (%73,3) daha önce girişimcilik faaliyetleri olduğu tespit edilmiştir. 55 katılımcının kariyer hedefi kendi işini kurmaktır (%73,3). Kendi işini kurma sebebi ise çoğunlukla gerçekleştirmek istediği hayaller (%32,0), bir hobiye işe dönüştürmek (%21,3) ve yenilik yaratmaktır (%12,0). Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimine katılma sebepleri %68,0 oranında girişimcilik anlamında kendini geliştirmektir. Şile ilçesinde eğitime katılan 75 kadın girişimci adayının demografik verileri incelendiğinde, girişimcilik özelliklerini yansıttıkları görülmektedir. Yüksek olmayan eğitim seviyesine, yüksek yaş oranına ve ailelerinde kendilerine rol teşkil edecek girişimci olmamalarına rağmen, daha önce girişimcilik faaliyetlerinde buldukları sonucuna ulaşılmaktadır. Buna ilaveten katılımcıların pes etmeyerek kendi işlerini kurmayı ve girişimcilik alanında kendilerini geliştirmeyi hedefledikleri ifade edilebilir.

Tablo 2: Korelasyon Analizi Tablosu

		Girişimcilik Eğilimi Değişkeni	Girişimcilik Eğitimi Değişkeni
Pearson Korelasyon	Girişimcilik Eğilimi	1,000	,597
	Girişimcilik Eğitimi	,597	1,000
Sig. (1-tailed)	Girişimcilik Eğilimi	.	,000
	Girişimcilik Eğitimi	,000	.
N	Girişimcilik Eğilimi	75	75
	Girişimcilik Eğitimi	75	75

Değişkenlere ilişkin korelasyon katsayısı tablo 2'de gösterilmiştir. Korelasyon analizinde, girişimcilik eğiliminin girişimcilik eğitimi ile ilişkisi değerlendirilmiştir. Girişimcilik eğilimi değişkeninin, girişimcilik eğitimi değişkeni ile (0,544) yüksek düzeyde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkilerinin istatistiki olarak açıklanması, bir diğer ifadeyle aşağıda verilen hipotezin açıklanabilmesi için basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

H₁: Girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini pozitif yönde ve anlamlı olarak etkilemektedir.

Tablo 3: R2 Değeri

Model	R	R ²
	0,597	0,347

R2 değeri sonucu incelendiğinde, bağımsız değişken olan girişimcilik eğitiminin, bağımlı değişken olan girişimcilik eğiliminin %34,7'sini açıklamaktadır.

Tablo 4: Anova Analizi

Regresyon	F Değeri	Test Değeri (p)
	40,392	0,000

Anova tablosuna bakıldığında, alfa değeri 0,05'ten küçük olduğu için modelin anlamlı olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Regresyon Analizi

Model		Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standart Katsayılar	t	Sig.
		B	Standart Sapma	Beta		
1	(Sabit)	,820	,407		2,014	,048
	Girişimcilik Eğitimi	,663	,104	,597	6,355	,000

Araştırmanın Hipotezi: Girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini pozitif yönde ve anlamlı olarak etkilemektedir.

Tabloda görüldüğü gibi ortaya çıkan sonuçlara göre çalışmanın hipotezinin desteklendiği ve girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Bir diğer deyişle model istatistiki olarak anlamlıdır. B katsayısı 0,663 olduğu için, girişimcilik eğitimindeki 1 birimlik artışın girişimcilik eğilimi üzerinde 0,663 pozitif yönde bir etkisi olduğu görülmektedir. Modelin %34,7'si açıklanabildiği için, katılımcılar girişimcilik eğitimi almasalar bile, girişimcilik eğitimi dışında kalan faktörlerin de etkisi altında oldukları ifade edilebilir.

5. Sonuç

Girişimcilik eğitimi modern ekonomik kalkınma stratejisinin bir parçası olarak görmek ve kadın girişimcilerin bu kalkınmada önemli bir yeri olduğunu kabul etmek, ülkelerin ve bölgelerin refahı için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu anlamda, İstanbul'un Şile ilçesinde, Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi verilmesi ve bölgedeki kadın girişimcilerin desteklenmesi önemlidir. Kadın girişimcilerin ülkeler, bölgeler, şehirler ve hatta ilçeler bazında yaşadığı sorunlar değişim göstermektedir. Bu noktada ulusal ve uluslararası kuruluşların desteğinin, değişen sorunlara odaklanması gerektiği ifade edilebilir. Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitiminin verilmesi, bölgeye özgü önemli kaynaklarından biri olan şile bezinin bir girişimcilik ürünü olarak ele alınması ve girişimcilik sürecine kadın girişimcilerin katılımının sağlanması, bölgenin refahı açısından kayda değer bir süreçtir. Bu anlamda, girişimcilik eğilimi ve girişimcilik eğitimi arasındaki ilişkinin, Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde eğitim alan kadın girişimciler ile yürütülmesi hedeflenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, engeller ve sorunlar ne olursa olsun, hatta girişimciliğe dair eğitim alma imkanı olmasa dahi, girişimcilik eğilimine sahip bireylerin, gerçekleştirmek istediği hayalleri olduğu, girişimcilik alanında kendilerini geliştirmek isteyen, hatta kendi işini kurmak isteyen kişiler olduğu görülmektedir.

Şile bölgesinin, İstanbul'un şehir merkezine uzaklığı, geçiminin tarım, ormancılık, balıkçılık ve turizm olduğu göz önünde bulundurulduğunda, elde edilen demografik bilgilerin anlamlı olduğu sonucuna ulaşılabilir. Çoğu kişinin orta öğretim eğitimi seviyesinde ve evli olduğu, katılımcıların ailelerinin eğitiminin de ilköğretim seviyesinde olduğu görülmektedir. Ailelerinde girişimci olmayan kadın girişimcilerin, girişimcilik eğitime katılarak kendini geliştirmek istedikleri ve kendi işlerini kurmak istedikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca girişimcilik özelliklerine sahip olmasalar dahi, bu özelliklerinin eğitim yoluyla geliştirilebileceklerinin farkındadırlar. Elde edilen bu sonuçlar, eğitim seviyesi yüksek olmayan, kırsal bölgede yaşayan ve girişimcilik eğilimine sahip olan kadın

girişimcilerin, eldeki mevcut kaynaklarla neler başarabileceklerini ortaya koymaktadır. Araştırma bulguları ile yapılan korelasyon ve regresyon analizi sonuçları da bunu doğrulamaktadır.

Değişkenlerin korelasyon analizi incelendiğinde, girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi ile (0,544) yüksek düzeyde ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kendi işlerini kurmak için gerekli fırsatları yaratma yeteneğine sahip olduğunu düşünen kadın girişimciler, girişimcilik potansiyelinin geliştirilmesinde eğitim önemli bir unsur olduğunun bilincindedirler. Bir diğer ifadeyle, girişimcilik eğitimi, önceden tam anlamıyla fark etmediği girişimcilik eğilimi potansiyelini ortaya çıkarmaktadır.

Yapılan regresyon analizi sonucunda araştırma hipotezinin desteklendiği ve girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Girişimcilik eğitimi ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiye yönelik yapılan çok sayıda araştırmada, teorik ve ampirik anlaşmazlıklar hala devam etmektedir (Honig, 2004). Farklı sektörlerde, farklı gruplar arasında yapılan araştırmalarda genel olarak girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini etkilediği yönündedir (Zhang, Duysters ve Cloodt, 2014; Bae vd., 2014; Martínez, Badenes ve Oliver, 2021). Ancak elde edilen çarpıcı sonuçlardan birisi ve bu çalışmanın yürütülmesinde göz önünde bulundurulmuş konu, girişimcilik eğitiminin etkinliğini etkileyebilecek herhangi bir değişkenin etkisini test etmeden önce dikkatlice kontrol etmektir. Aksi takdirde, bu faktörler sonucun girişimcilik eğitiminin etkinliğinde gerçekte var olandan daha büyük bir varyans olduğunu öne sürmesine neden olabilmektedir (Bae vd., 2014).

Bu çalışmada, araştırmanın İstanbul ilinin Şile İlçesi'nde bulunan ve bölgenin ismi ile özdeşleşen şile bezinin çalışmayan girişimci kadınlar için önemi ortaya konulmuştur. Şile Belediyesi Şile Bezi Kolektif Tasarım Merkezi'nde girişimcilik eğitimi alan kadın girişimcilerin, daha önce herhangi bir girişimcilik faaliyetinde bulunup bulunmadıkları ya da ailelerinde girişimcilik faaliyetinde bulunan kişiler olup olmadığı faktörleri göz önünde bulundurulmuştur. Çoğu katılımcının girişimci ruha sahip olduğu, daha önce girişimcilik eğitimi almadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların kolektif tasarım merkezinde aldıkları girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimi üzerinde küçük de olsa bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bölgeye özgü olduğu düşünülmemekle birlikte, araştırma katılımcısı kadın girişimcilerin, girişimcilik eğitimi almasalar bile, girişimcilik eğitimi dışında kalan faktörlerin de etkisi altında oldukları ifade edilebilir. Bu doğrultuda, bir sonraki çalışmalarda kişilik özellikleri, aile vb. faktörlerin geniş kapsamlı araştırılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Ayar U. (2019). *Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerine Etkisi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- Bae, T. J., Qian, S., Miao, C., & Fiet, J. O. (2014). The relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intentions: A meta-analytic review. *Entrepreneurship theory and practice*, 38(2), 217-254.
- Bagheri A. vd. (2014). *The Factors Shaping Entrepreneurial Intentions*. Vocations and Learning, Vol.6, pp.385-391.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. PrenticeHall.
- Berkol, C. (2008). *Geçmişten Günümüze Anadolu'da Keten Dokumacılığı*. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü / Tekstil ve Moda Tasarımı Ana Sanat Dalı / Tekstil Tasarımı Bilim Dalı. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Bilic I. vd. (2011). *How Does Education Influence Entrepreneurship Orientation? Case Study Of Croatia*. Management: Journal of Contemporary Management Issues, Vol.16, s.116,117.

- Bozkurt Ö. vd. (2011). *Yükseköğretimde Verilen Girişimcilik Eğitiminin Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimine Etkisi: Teknik Program ve Sosyal Program Karşılaştırmalı Bir Araştırma*. Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar, s.831,832.
- Dewey, J. (1916). *Democracy and education*. Macmillan.
- Ertek T.A. & Evren E.N. (2005). *Bir Coğrafi Alan Analizi: Şile İlçesi*, Güven Yayın Dağıtım, s.244.
- Fayolle A. & Gailly B. (2008). *From Craft To Science: Teaching Models And Learning Processes In Entrepreneurship Education*. Journal of European Industrial Training, Vol.32, s.582,583.
- Fretschner M. & Weber S. (2013). *Measuring and Understanding The Effects Of Entrepreneurial Awareness Education*. Journal Of Small Business Management. Vol.51, s.412,413.
- Gülçubuk, B. vd. (2012). “Kırsalda Yoksulluğu Azaltmanın Bir Aracı Olarak “Kadın Girişimciliği””, 10.Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi, 5-7 Eylül, Konya, ss.358-366.
- Gürol, Y., & Atsan, N. (2006). Entrepreneurial characteristics amongst university students: Some insights for entrepreneurship education and training in Turkey. *Education+ training*, 48(1), 25-38.
- Honig, B. (2004). Entrepreneurship education: Toward a model of contingency-based business planning. *Academy of management learning & education*, 3(3), 258-273.
- <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=TR> (Erişim tarihi 27 Mart, 2024).
- İnsel, A. (2001). *İki Yoksulluk Tanımı ve Bir öneri, Toplum ve Bilim*,89 (yaz):62-72.
- Karali S. (2013). *The Impact of Entrepreneurship Education Programs On Entrepreneurial Intentions: An Application Of The Theory Of Planned Behavior*, Erasmus University of Rotterdam. Unpublished Master's Thesis, Netherlands, pp.5-20.
- Macháček, J. (2017). Promoting entrepreneurship on the part of municipalities. *Revista» Administratie si Management Public «(RAMP)*, (29), 74-90.
- Martínez-Gregorio, S., Badenes-Ribera, L., & Oliver, A. (2021). Effect of entrepreneurship education on entrepreneurship intention and related outcomes in educational contexts: A meta-analysis. *The International Journal of Management Education*, 19(3), 100545.
- Mcewan, P. Ve Benveniste, L. (2001). “*The Politics of Rural School Reform: Escuela Nueva in Colombia*”, Journal of Educaiton policy. 16(6): 548.
- McMullan, W. E., & Long, W. A. (1987). Entrepreneurship education in the nineties. *Journal of Business Venturing*, 2(3), 261-275.
- Oğuz, C. (2015). “*Türkiye’de Kırsal Kadınların İşgücüne Katılımı ve İstihdamı*”, *Uluslararası Katılımlı Sosyal Yaşam ve Kadın Sempozyumu Bildiri Özetleri*, Konya.
- Özdemir, Ş., Yılmaz, N., Arsu, T., & Polat, Y. (2016). A review on entrepreneurship education in Turkey Türkiye’de girişimcilik eğitimi üzerine bir inceleme. *Journal of Human Sciences*, 13(1), 569-581.
- Perктаş, E. (2019). Bölgesel Kalkınma Özelinde Girişimciliğin Ekonomik Kalkınma Sürecindeki Rolü. *The Journal of Academic Social Science*, 7(7), 472-486.
- Rigley B. & Ramona R. (2010). *Entrepreneurship Education and Its Outcomes a Study Investigating Students' Attitudes And Motivations After Completing An Entrepreneurial Program*. Umea School Of Business, Unpublished Master’s Thesis, Sweden pp. 12.
- Sanchez J.C. (2013). *The Impact Of An Entrepreneurship Education Program On Entrepreneurial Competencies And Intention*. Journal of Small Business Management. Vol.51, pp.447,448.
- Schultz, P. (1993). *Women’s Education in Developing Countries. Returns to Women’s Education*, King M. ve Hill A. (Ed). The Johns Hopkins University Press, London, ss.58-78.
- Şentürk, S. (1995). *Şile Bezi ve İşlemeleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitüsü, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Şile Belediyesi (2007). Şile Tarihi. *Şile Dergisi*. Şile Belediyesi Yayınları, İstanbul. Sayı:1 s.75.
- Şimşek, A. S., “*Şile Bezi (Şila)*”, *Mensucat Meslek Dergisi*, Cilt:27, Sayı:3, İstanbul, Meslek Yayınları ve Matbaacılık, 1974 , s.109.

- Souitaris V. vd. (2007). *Do Entrepreneurship Programmes Raise Entrepreneurial Intention Of Science And Engineering Students? The Effect Of Learning, Inspiration And Resources*. Journal of Business Venturing, Vol.22, s.567,568,585.
- Sui, F. M., Chang, J. C., Hsiao, H. C., & Su, S. C. (2017, December). A study on entrepreneurial education regarding college students' creative tendency, entrepreneurship self-efficacy and entrepreneurial motivation. In *2017 IEEE International Conference on Industrial Engineering and Engineering Management (IEEM)* (pp. 850-854). IEEE.
- T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. (2012). *“Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Eylem Planı*. ,s s.12.
- Tansel, A. (1999). *Türkiye ve Seçilmiş Ülkelerde Eğitimin Getirisi*. ODTÜ Gelişme Dergisi, 26(3-4):3-11.
- Temir, Ş.R. (2010). *Geçmişten Günümüze Şile ve Şile Bezi*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü Sanat Eserleri Dizisi Yayınları, Ankara.
- Thébaud, S. (2010). Gender and entrepreneurship as a career choice: do self-assessments of ability matter?. *Social Psychology Quarterly*, 73(3), 288-304.
- Tuvay, B. (2023). Şile Bezi Dünya'ya Açılıyor. Ekonomist. <https://www.ekonomist.com.tr/makale/sile-bezi-dunyaya-aciliyor-44220>.
- Tüm Cebeci, D. (2022). ‘Şile Bezi Dokumacılığının Tarihsel Yolculuğu’ International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:8, Issue:95; pp:599-610.
- UNESCO. (2015). *Global citizenship education: topics and learning objectives*. UNESCO Publishing.
- Vanevenhoven, J. (2013). Advances and challenges in entrepreneurship education. *Journal of small business management*, 51(3), 466-470.
- Wenckers, S., & Thurik, R. (1999). Linking entrepreneurship and economic growth. *Small business economics*, 13, 27-56.
- Zacharko, L. (2003). Entrepreneurship in Municipalities. *Economic and Environmental Studies*, 4, 109-117.
- Zhang, Y., Duysters, G., & Cloudt, M. (2014). The role of entrepreneurship education as a predictor of university students' entrepreneurial intention. *International entrepreneurship and management journal*, 10, 623-641.